

ΧΑΪΔΑΡΙ

ΣΧ. ΕΤΟΣ 2022-2023

Συντάχθηκε από τους μαθητές της Γ'2 τάξης

Περιήγηση

στους δρόμους της Ιστορίας

Το **Παλατάκι** είναι διατηρητέο κτίριο που ανήκει στο Δήμο Χαϊδαρίου, με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού, από το 1979. Το κτίριο βρίσκεται επί της Λεωφόρου Αθηνών, στη συμβολή της με την Στρατάρχου Καραϊσκάκη. Στην θέση αυτή έλαβε χώρα η Μάχη του Χαϊδαρίου (1826).

Περιγραφή

Το Παλατάκι αποτελεί τυπικό δείγμα αρχιτεκτονικής ρομαντικού ιστορισμού με νεογοθτικά στοιχεία. Βασικά του χαρακτηριστικά είναι ο φρουριακός χαρακτήρας (επάλξεις, γωνιακοί πύργοι, στενά παράθυρα), οι ραδινές αναλογίες και τα γοθθικίζοντα διακοσμητικά στοιχεία (παράθυρα επιστεφόμενα από οξυκόρυφα τόξα, εξωτερικός κεραμοπλαστικός διάκοσμος, διαμόρφωση επάλξεων και γωνιακών πυργίσκων).

Εσωτερικός χώρος

Ο Πύργος αποτελείται από δύο ορόφους, οι οποίοι αποτελούνται από περίτεχνα διακοσμημένα δωμάτια, οροφωγραφίες με επιβλητικά έπιπλα, δώμα και ημίμπόγειο, όπου κάποτε βρίσκονταν τα μαγειρεία και οι βοηθητικοί χώροι. Στη θέση αυτών σήμερα είναι η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χαϊδαρίου. Ο μικρός αριθμός των αιθουσών υποδεικνύει ότι το κτίριο χρησιμοποιούνταν ως εξοχική κατοικία, υπόθεση που ενισχύεται και από τη σχετικά μεγάλη απόσταση που χωρίζει το Παλατάκι από το κέντρο των Αθηνών.

Εξωτερικός χώρος

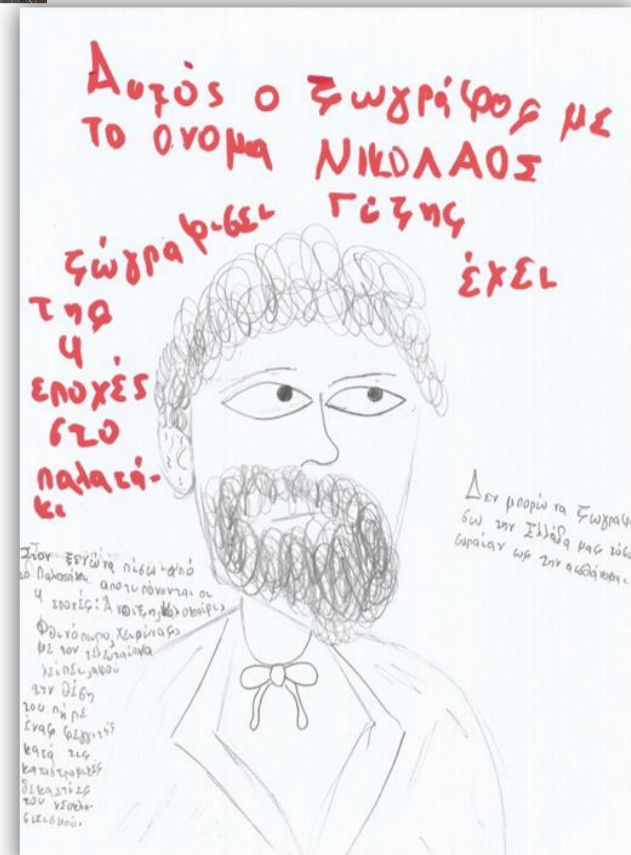
Στον προαύλιο χώρο του βρίσκονταν ένας ξενώνας, στάβλοι, ελαιοτριβείο και όλα περιβάλλονταν από ανθώνες, ελαιώνες και φοίνικες, συνολικής έκτασης 30 στρεμμάτων. Σήμερα διασώζονται ο ξενώνας, που είναι το επονομαζόμενο Κτίριο Νικολάου Γύζη και οι στάβλοι.

Η αίθουσα με τις **Τέσσερις Εποχές** είναι αφιερωμένη αποκλειστικά στην ανάδειξη των τοιχογραφιών του Νικολάου Γύζη.

Το **Κτίριο Νικολάου Γύζη** είναι διατηρητέο κτίριο στο Δήμο Χαϊδαρίου, το οποίο έχει ζωγραφισμένο στο εσωτερικό του το έργο «Τέσσερις Εποχές» του γνωστού ζωγράφου Νικολάου Γύζη. Στον περίβολο του κήπου που ανήκει στην έπαυλη Παλατάκι, επί της Λεωφόρου Αθηνών στην συμβολή της με την Στρατάρχου Καραϊσκάκη, βρίσκεται σήμερα αναπαλαιωμένο το κτίριο του Νικολάου Γύζη, όπως είναι γνωστό στους περισσότερους. Πρόκειται για τον πάλαι ποτέ ξενώνα του Πύργου, στον οποίο είχε ζήσει ανά διαστήματα ο γνωστός ζωγράφος, ως φιλοξενούμενος του Νικολάου Νάζου (ιδιοκτήτη της έπαυλης από το 1865 έως και 1888 και μετέπειτα πεθερό του), και τον οποίο φιλοτέχνησε με τις «Τέσσερις Εποχές», που σώζονται τμηματικά έως σήμερα.

Τον Μάιο του 2002 ανακαλύφθηκαν οι τοιχογραφίες του Ν. Γύζη με θέμα τις Τέσσερις Εποχές, οι οποίες ήταν κρυμμένες κάτω από νεότερους επιχρωματισμούς. Αυτή η κάλυψη των τοιχογραφιών επί πολλά χρόνια διαφύλαξε τα έργα διότι έτσι προστατεύτηκαν από την καταστροφή.

Ναός Αγίου Γεωργίου

Ο μικρός Ναός **Αγίου Γεωργίου** βρίσκεται 0,5 χλμ. βορειοδυτικά του πύργου **Παλατάκι**. Πρόκειται για μονόχωρη εκκλησία, σε ρυθμό βασιλικής, διαστάσεων 4,5x10,4 μ., με κεραμοσκεπή, νάρθηκα και ημικυκλική αψίδα ιερου. Ο ναϊσκος είναι γνωστός κυρίως για τις τοιχογραφίες που φιλοτέχνησε ο Νικηφόρος Λύτρας, πιθανόν με τη βοήθεια του Νικολάου Γύζη, κατά τη δεκαετία του 1850. Τότε το εκκλησάκι ανήκε στο κτήμα Χαϊδάρι, το οποίο βρισκόταν στην κατοχή του φιλοτέχνου Τήνιου **Νικολάου Νάζου**. Ο Νικόλαος Νάζος διέμενε στον Πύργο Παλατάκι και φιλοξενούσε στον ξενώνα του κτήματος, στο γνωστό Κτίριο **Νικολάου Γύζη**, τους παραπάνω ζωγράφους.

Η **ιδρυση** του ναϊσκου του Αγίου Γεωργίου ανάγεται στα μεταβυζαντινά χρόνια, όπως μαρτυρεί η τοιχογραφία που σώζεται στο ιερό, στην κόγχη της πρόθεσης, με την παράσταση της Άκρας Ταπεινώσης, η οποία τοποθετείται στον 16ο αιώνα. Πολλαπλά μέρη του ναού τοιχογραφήθηκαν κατά το β' ήμισυ της δεκαετίας του 19ου αιώνα. Στον **Λύτρα** αποδίδονται με βεβαιότητα οι παραστάσεις του Αποκεφαλισμού του Ιωάννου του Προδρόμου (ύψος: 1,2 μ. και πλάτος 0,9 μ.) και του Έφιππου Αγίου Γεωργίου να σκοτώνει τον δράκοντα (ύψος: 1,18 μ. και πλάτος 0,92 μ.). Οι δύο παραστάσεις βρίσκονται στον νότιο και τον βόρειο τοίχο της εκκλησίας αντιστοίχως, σε εξαιρετικά αποσπασματική κατάσταση εξαιτίας των πολλαπλών επιχρωματισμών και της φθοράς του χρόνου. Στο ναό φυλάσσονται τα ιερά λείψανα του Αγίου Εφραίμ και του Αγίου Ιωάννη Ρώσσου.

Στο προαύλιο της εκκλησίας υπάρχει ένα μνημείο που προσφέρθηκε από Νεοφωκαείς και περιέχει οστά 93 Νεοφωκαίων προσφύγων από τη Μικρά Ασία που πρωτοκατοίκησαν στο Χαϊδάρι .

ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ - Ο ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΙΕΡΑ ΟΔΟΣ

Η (αρχαία) **Ιερά Οδός** ήταν δρόμος των **Αρχαϊκών χρόνων**, ο οποίος συνέδεε την πόλη των Αθηνών με το Θριάσιο Πεδίο, στο οποίο μία φορά το χρόνο τελούνταν τα περίφημα (αλλά και έως σήμερα ανεξήγητα σχετικά με τον ακριβή χαρακτήρα τους) Ελευσίνια μυστήρια.

Η **Ιερά οδός** είχε μήκος 22 χιλιόμετρα, ξεκινώντας από την Ιερά Πύλη στην περιοχή του Κεραμεικού, κοντά στο Δίπυλο. Στο μεγαλύτερο τμήμα της ακολουθούσε την πορεία της σημερινής Ιεράς Οδού, διέσχιζε η περιοχή μεταξύ του Όρους Αιγάλεω και του Ποικίλου Όρους, καταλήγοντας στο Ιερό της Δήμητρας στην Ελευσίνα. Στην αρχαιότητα οποιοσδήποτε δρόμος που ένωνε το

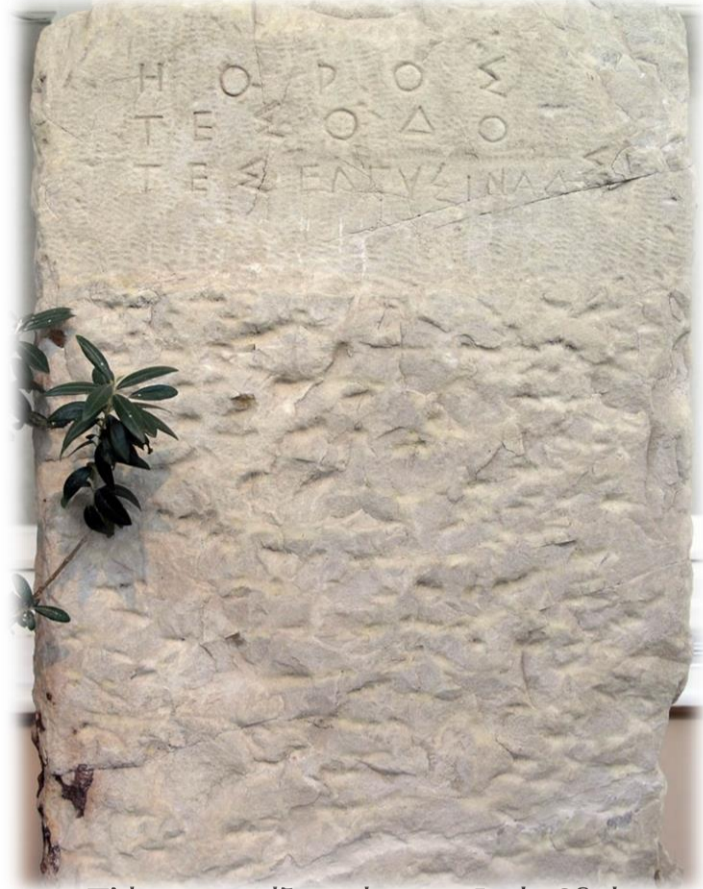
άστυ με κάποιο περιφερειακό ιερό, συνήθιζε να αποκαλείται «Ιερά Οδός». Η αθηναϊκή αρχαία Ιερά Οδός φέρεται να είχε την ονομασία «Ελευσινιακή».

Σύμφωνα με τα ευρήματα των ανασκαφών, κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου μεταξύ των Κλασικών έως και των Ρωμαϊκών χρόνων στην Ιερά Οδό κατασκευάσθηκαν τουλάχιστον οκτώ επάλληλα οδοστρώματα και η πορεία της σχεδόν ταυτίζεται με τη σύγχρονη οδική αρτηρία (που εκτείνεται από την Οδό Πειραιώς έως την Ελευσίνα), έχοντας κάποιες μικρές παρεκκλίσεις.

Οι αρχαιολόγοι εκτιμούν ότι η Ιερά Οδός (διάσπαρτη από Ιερά και εργαστήρια, ενώ έχουν ανακαλυφθεί και παρόδια νεκροταφεία) αποτελούσε χώρο συγκέντρωσης πεζοπόρων προσκυνητών (αποκλειστικά άνδρες σύμφωνα με την παράδοση) που κατά την μετάβασή τους προς την περιοχή της Ελευσίνας αντάλλασσαν σκληρά πειράγματα, γνωστά και ως «γεφυρισμοί».

Κατασκευή

Τα αναλήματα του δρόμου είναι κατασκευασμένα από κροκαλοπαγείς λίθους μεγάλου μεγέθους ή ασβεστολιθικές πέτρες και εδράζονται στον φυσικό βράχο (κιμηλιά) σε βάθος που κατά τόπους φτάνει τα 1,48 μ. Μπορεί κανείς να διακρίνει τρία οδοστρώματα: Το κατώτερο αποτελείται από τη λειασμένη επιφάνεια του φυσικού βράχου, όπου οι μικρές λακκούβες έχουν γεμιστεί με πατημένο κιμηλόχωμα. Το μεσαίο οδοστρώμα αποτελείται από παχύ στρώμα πατημένου κιμηλοχώματος με μικρές πέτρες. Το ανώτερο είναι λιθόστρωτο πλάτους 0,20 μ.

Πλάκα που ορίζει τα όρια της Ιεράς Οδού. Αρχαιολογικό Μουσείο Κεραμεικού

μεσολαβούν λεπτότερα στρώματα από άμμο εμπλουτισμένη με ψιλό χαλίκι. Το πλάτος του αρχαίου δρόμου ποικίλει κατά μήκος της οδού. Μεταξύ των τριών οδοστρωμάτων μεσολαβούν λεπτότερα στρώματα από άμμο εμπλουτισμένη με ψιλό χαλίκι. Το πλάτος του αρχαίου δρόμου ποικίλει κατά μήκος της οδού.

Διασωθέντα Τμήματα

Ένα εξαιρετικά καλοδιατηρημένο μέρος της Ιεράς Οδού, περίπου 200 μέτρων, έχει ανασκαφεί κοντά στο ιερό της **Αφροδίτης** στην **Αφαία Σκαραμαγκά**, όπου έχουν διατηρηθεί μέχρι και σήμερα αυλακιές-αποτυπώματα από τις ρόδες των διερχόμενων αρμάτων και αμαξιών. Από το σημείο αυτό έως την Ελευσίνα έχουν αποκαλυφθεί πολλαπλά μικρότερα τμήματα. Τμήματα της οδού έχουν αποκαλυφθεί επίσης, στον Αρχαιολογικό χώρο του **Κεραμεικού** αλλά και στην περιοχή δυτικά του. Ακόμη, το αρχαίο οδοστρώμα έχει εντοπιστεί σε πολλά σημεία της πεδιάδας του αθηναϊκού Κηφισού. Τμήμα της οδού, μήκους 44 μ., έχει ανασκαφεί μπροστά από το 9ο Δημοτικό Σχολείο Χαϊδαρίου, στη συμβολή της σημερινής Ιεράς Οδού με την οδό Κολοκοτρώνη και προς τα δυτικά. Γύρω στα 47 μ. δυτικότερα, έχει ανασκαφεί τμήμα της Ιεράς Οδού μήκους 23,5 μ., από το οποίο σώζεται μόνο το βόρειο ανάλημμα του δρόμου. Μικρότερα τμήματα του αρχαίου δρόμου έχουν εντοπιστεί και προς τα ανατολικά, εντός των ορίων του σύγχρονου Δήμου Χαϊδαρίου.

Στρατόπεδο συγκέντρωσης Χαϊδαρίου

Το Στρατόπεδο Συγκέντρωσης του Χαϊδαρίου ήταν στρατόπεδο συγκέντρωσης και μεταγωγής στην Ελλάδα. Άρχισε να λειτουργεί στις 3 Σεπτεμβρίου του 1943 και σταμάτησε στις 27 Σεπτεμβρίου του 1944, όταν οι Γερμανοί άρχισαν να αποσύρονται από τα ελληνικά εδάφη. Πρόκειται για εγκαταστάσεις στρατών που είχε ιδρύσει ο Ιωάννης Μεταξάς το 1936 στη θέση «Καραϊσκάκη». Υπολογίζεται ότι από αυτό το στρατόπεδο πέρασαν συνολικά πάνω από 21.000 κρατούμενοι. Στον αριθμό αυτό συμπεριλαμβάνονται και Εβραίοι, η συντριπτική πλειονότητα των οποίων μεταφέρθηκε τελικά σε ναζιστικά στρατόπεδα συγκέντρωσης στη Γερμανία.

Στο **Μπλοκ 15**, την πτέρυγα απομόνωσης, οδηγούνταν οι μελλοθάνατοι και οι Εβραίοι από διαφορετικούς τόπους προέλευσης. Από αυτό οι Γερμανοί πήραν 200 πατριώτες, για να τους εκτελέσουν στο σκοπευτήριο της Καισαριανής την Πρωτομαγιά του 1944.

Σήμερα

Προφήτης Ηλίας

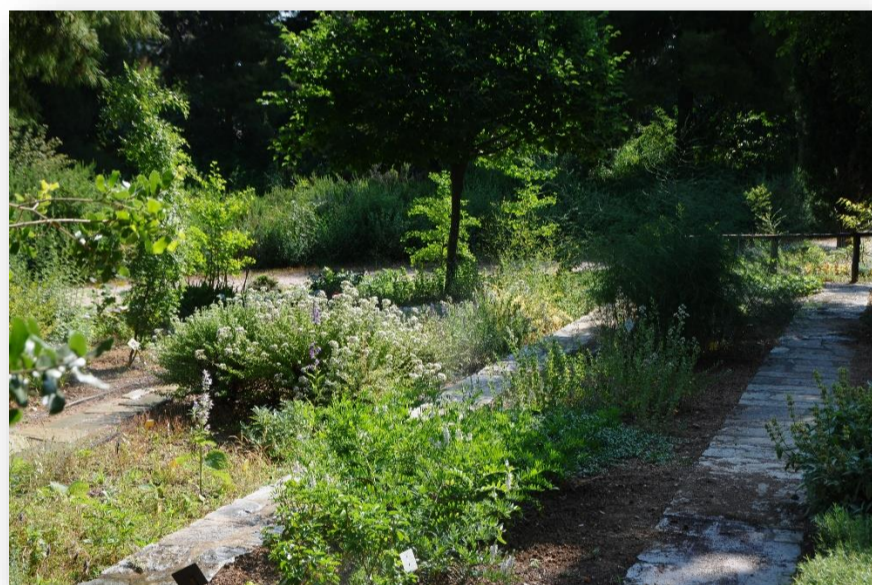
Ο **Λόφος Προφήτη Ηλία** στο Χαϊδάρι βρίσκεται μεταξύ της Ιεράς Οδού και της Λεωφόρου Αθηνών, γύρω στα 2 χλμ. νοτιοανατολικά της Μονής Δαφνίου. Καταλαμβάνει 55 στρέμματα, με πλούσια χλωρίδα που αποτελείται κυρίως από πεύκα, βελανιδιές, κυπαρίσσια, ευκαλύπτους, πλατάνια, μυρτιές, συκίες, ιτιές, ελιές, χαρουπιές και φοίνικες. Από την κορυφή του, όπου υπάρχει και το ομώνυμο εκκλησάκι, η θέα φτάνει έως το Σαρωνικό κόλπο.

Στην αρχαιότητα ο λόφος ήταν το χαρακτηριστικό σημείο που συμβόλιζε την άφιξη στην πόλη των Αθηνών καθώς προσέφερε στους ταξιδιώτες θαυμάσια εικόνα όλης της πόλης από ψηλά.

Ο μικρός ναός του Προφήτη Ηλία στην κορυφή του λόφου, χρονολογείται πιθανότατα στη μεταβυζαντινή περίοδο. Πρόκειται για καμαροσκέπαστη βασιλική αρχικών διαστάσεων 4x7,4 μ., με ημικυκλική αψίδα ιερού.

Στα μέσα του 19ου αιώνα στο μετόχι έμενε ο μοναχός Ακάκιος, ο οποίος επέκτεινε το ναό προς τα δυτικά, όπου κατασκευάστηκε πρόναος. Κατά μήκος της νότιας πλευράς, προστέθηκε παρεκκλήσι αφιερωμένο στον Άγιο Τιμόθεο και την Αγία Μαύρα.

ΒΟΤΑΝΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ ΙΟΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ

Ο **Βοτανικός Κήπος Ιουλίας και Αλεξάνδρου Ν. Διομήδους** είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση στην Ελλάδα αλλά και την Ανατολική Μεσόγειο. ΤΟ ΝΠΙΔ ιδρύθηκε και συντηρείται από τα έσοδα των κληροδοτημάτων του Αλεξάνδρου Διομήδη. Ο **Αλέξανδρος Διομήδης** (22 Δεκεμβρίου 1874 (Παλιό Ημερολόγιο) - 11 Νοεμβρίου 1950) ήταν Έλληνας πολιτικός και πρωθυπουργός της Ελλάδας, νομικός, οικονομολόγος, πανεπιστημιακός, βυζαντινολόγος και ακαδημαϊκός. Υπήρξε διοικητής της Εθνικής Τράπεζας και πρώτος διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο Κήπος βρίσκεται Βόρεια του Αιγάλεω και σε απόσταση 8 χλμ. από το κέντρο της Αθήνας. Τα όρια του κήπου αρχίζουν μετά το Δρομοκαΐτειο Ψυχιατρείο και συνεχίζει κατά μήκος της Ιεράς Οδού μέχρι το Τουριστικό περίπτερο του ΕΟΤ (και σήμερα του Δήμου Χαϊδαρίου).

Το 1975 ο Κήπος, έτοιμος για στο μεγαλύτερο μέρος του, άνοιξε τις πύλες του στο κοινό. Από τότε επιτελεί σημαντικό εκπαιδευτικό και επιστημονικό έργο, αφενός φέρνοντας σε επαφή το ευρύ κοινό με μέρος από το φυτικό πλούτο του πλανήτη, αφετέρου βοηθώντας στη διατήρηση και προστασία σπανίων και απειλούμενων φυτών.

Διαθέτει συνολικά περίπου 4000 είδη φυτών (αυτοφυή και ξενικά) και πάνω από 16000 αποξηραμένα φυτά στην φυτοθήκη του (herbarium). Τα 200 περίπου από τα 1.860 στρέμματα του Κήπου είναι καλλιεργημένα και φιλοξενούν περισσότερα από 4.000 είδη φυτών. Είναι χωρισμένα στα εξής τμήματα:

Δενδρώνας, Ανθώνας, Φαρμακευτικά φυτά
Ιστορικά φυτά, Συστηματικό τμήμα
Οικονομικά φυτά, Θερμοκήπιο, Φυτόριο

Η **Μονή Δαφνίου** βρίσκεται στο **Χαϊδάρι**, στις παρυφές του **Όρους Αιγάλεω**, επί της Λεωφόρου Αθηνών, στο ρεύμα προς Αθήνα 11 χλμ. από το κέντρο της, και είναι κτισμένη στη θέση που υπήρχε το **Ιερό του Απόλλωνα Δαφνί**. Η εντυπωσιακή αρχιτεκτονική της και η ιδιαίτερη ψηφιδωτή διακόσμηση του ναού της μονής, την καθιστούν ένα από τα πλέον εξαιρετικά μνημεία της βυζαντινής τέχνης. Από το **1990** αποτελεί μνημείο παγκόσμιας κληρονομιάς της **UNESCO**. Στο σεισμό του 1999 υπέστη σοβαρές ζημιές.

Η μονή ιδρύθηκε τον 6ο αιώνα πάνω στα ερείπια του ναού του Δαφναίου Απόλλωνα ο οποίος είχε καταστραφεί από τους Γότθους το 395. Κάποιοι κίονες ιωνικού ρυθμού του αρχαίου ναού χρησιμοποιήθηκαν και πάλι. Σήμερα έχει διασωθεί μόνο ένας, ενώ οι υπόλοιποι μεταφέρθηκαν στο Λονδίνο από τον Λόρδο Έλγιν.

Η ονομασία της μονής έχει συνδεθεί με το αρχαίο Ιερό του Δαφναίου Απόλλωνα, πάνω στο οποίο θεωρείται ότι έχει κτιστεί. Υπάρχουν όμως και άλλες εκδοχές.

Μία από αυτές αναφέρει ότι πήρε το όνομά της από το πλήθος των δαφνών που υπήρχαν στην περιοχή και ίσως αυτός ήταν και ο λόγος ίδρυσης του αρχαίου Ιερού.

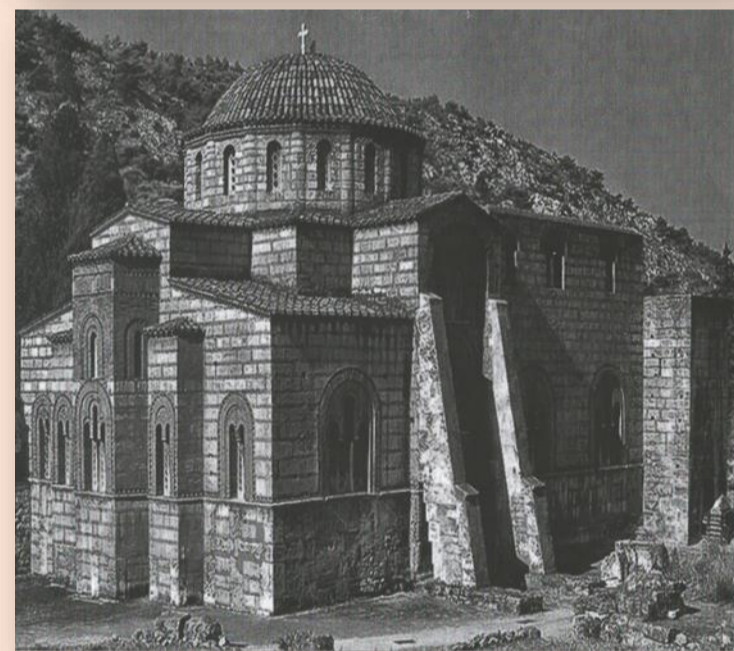
Μία άλλη εκδοχή την συσχετίζει με την Παναγία της Δάφνης στην Κωνσταντινούπολη. Μία παράδοση, την οποία διηγήθηκε η ηλικιωμένη μοναχή Μάρθα γύρω στο 1870 στον Γεώργιο Λαμπάκη, αναφέρει ότι η ονομασία καθώς και η ίδρυση του Δαφνίου σχετίζονται με τη βασιλοπούλα Δάφνη[2]. Θρύλος της εποχής αναφέρει ότι η Δάφνη ναυάγησε στη θάλασσα του Σκαρμαγκά, αλλά διασώθηκε μαζί με δώδεκα βαρέλια γεμάτα φλουριά. Για να ευχαριστήσει την Παναγία, έχτισε προς τιμήν της το μοναστήρι και όσα φλουριά περίσσεψαν τα έθαψε σε επτά πιθάρια στον περίβολο της μονής.

Η μονή Δαφνίου αποτελείται από το καθολικό, τον περίβολο, τα κελιά των μοναχών, την τράπεζα, το μαγειρείο, τον λουτρόνα, την κινστέρνα και μία ορθογώνια αίθουσα.

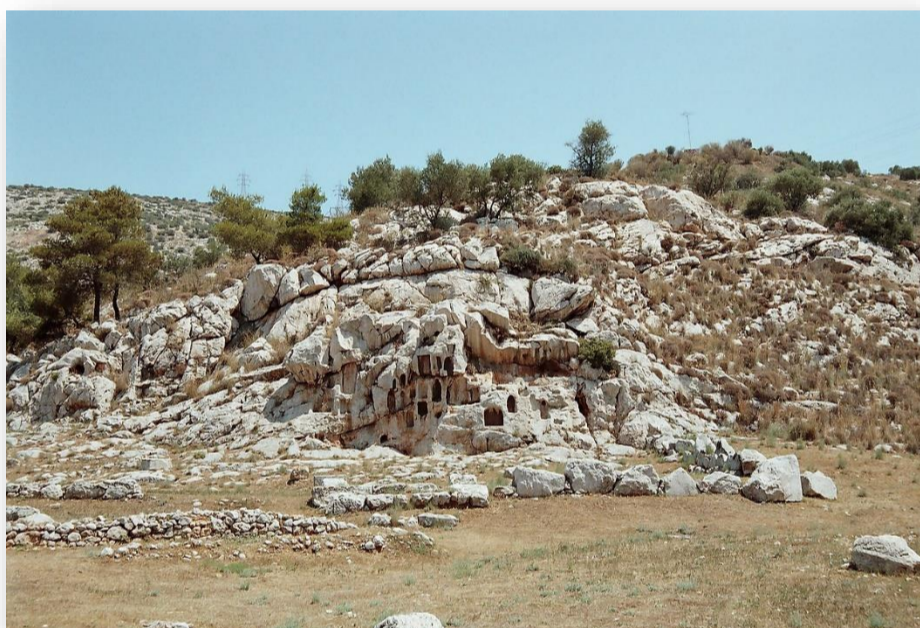
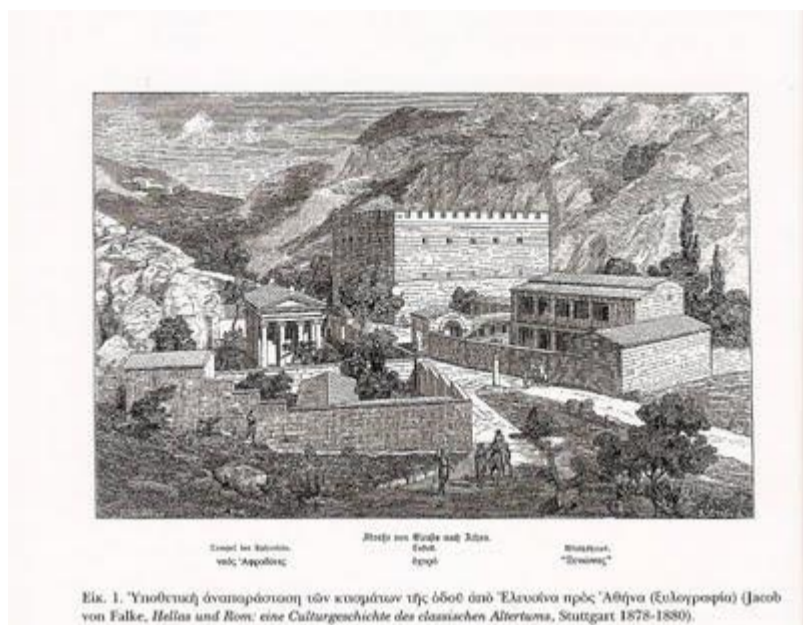
Η ίδρυση της Μονής Δαφνίου, κατά πάσα πιθανότητα γύρω στο 1080, έγινε με χορηγία άγνωστου δωρητή, καθώς δεν υπάρχει κάποια αφιερωματική επιγραφή. Η κωνσταντινουπολίτικη επίδραση που παρατηρείται τόσο στην αρχιτεκτονική όσο και στην ψηφιδωτή διακόσμηση του καθολικού της μονής, έχει οδηγήσει τους ερευνητές στο συμπέρασμα ότι ο δωρητής ήταν κάποιος υψηλά ιστάμενος αξιωματούχος ή κάποιος αυτοκράτορας, που πιθανόν κάλεσε τεχνίτες από την Πόλη.

Πολλοί ερευνητές συνέδεαν το Δαφνί με τον Βασίλειο Β' τον Βουλγαροκτόνο (976-1025), λόγω του θαυμασμού του για την πανάρχαια πόλη των Αθηνών. Η μελέτη όμως της αρχιτεκτονικής και της διακόσμησης του καθολικού έχει οδηγήσει τους αρχαιολόγους στο συμπέρασμα ότι ο ναός χτίστηκε στα χρόνια γύρω στο 1080. Έτσι απλά μπορούμε να αποδώσουμε τη χορηγία σε κάποιο από τους διαδόχους του.

Μονή Δαφνίου

Ιερό της Αφροδίτης (Χαιδάρι)

Το Ιερό της Αφροδίτης

Το **Ιερό της Αφροδίτης** (Χαιδάρι) στην **Αφαιά** Σκαραμαγκά είναι χώρος αφιερωμένος στην αρχαία θεά **Αφροδίτη**. Αυτός ο χώρος ταυτίζεται με το Ιερό της Αφροδίτης, το οποίο αναφέρεται από τον Πausανία [1] καθ' οδόν προς την Ελευσίνα, χωρίς όμως να γνωρίζουμε περισσότερα για το είδος της λατρείας που λάμβανε χώρα. Τα ορατά λείψανα, κυρίως δε οι εσοχές στο βράχο, τράβηξαν την προσοχή των ξένων περιηγητών από την αρχή του 19ου αιώνα.

Το ιερό βρίσκεται σε απόσταση περίπου 12 χιλιομέτρων από την Αθήνα και 9 περίπου χιλιομέτρων πριν την Ελευσίνα, στα δεξιά της αρχαίας Ιεράς Οδού. Εντός των ορίων του Δήμου Χαιδαρίου, στην περιοχή Αφαιάς Σκαραμαγκά.

Πρόκειται για ένα μικρό περίβολο γύρω από ένα χαμηλό βράχο, στον οποίο είναι λαξευμένες κόγχες/εσοχές. Πιστεύεται πως είναι ένα ιερό τέμενος, ένας χώρος υπαίθριας λατρείας της Αφροδίτης. Το σχήμα του είναι ορθογώνιο, περίπου 73 μ. x 21 μ.

Το βόρειο τμήμα του ναού ακουμπά στο λαξευμένο βράχο, ενώ ανάμεσα σε αυτόν και στο πρότυλο βρίσκεται ένας βωμός ή μεγάλη βάση όπου ίσως εδραζόταν το κυρίως λατρευτικό άγαλμα της θεάς. Στην ευρεία πλατεία που σχηματίζεται μπροστά στο βράχο έχουν απομείνει βάσεις αναθημάτων, κυρίως όμως τα λαξεύματα απευθείας στο φυσικό βράχο δηλώνουν τη θέση των αναθημάτων, ενώ και οι ίδιες οι κόγχες προορίζονταν για αναθήματα. Τα αναθήματα που βρέθηκαν ήταν κυρίως αγαλμάτια Αφροδίτης, αλλά και συντάγματα Αφροδίτης και Έρωτα, άλλα ήταν ανάγλυφα με άμεση αναφορά στη λατρευόμενη θεότητα, περιστέρια, ανάγλυφα με απεικόνιση αιδοίων. Σώζεται επίσης τμήμα του κορμού του λατρευτικού αγάλματος της Αφροδίτης και τμήμα από θωράκιο, που πιθανόν κοσμούσε μέρος του περιβόλου, με πομπή Ερώτων.

Όσα από αυτά έχουν σωθεί βρίσκονται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Αυτή η πλατεία, στην οποία αναφερόμαστε, πρέπει να υποθέσουμε ότι θα ήταν και το κατεξοχήν ιερό.

Αυτός ο υπαίθριος χώρος λατρείας χρησιμοποιείτο κατά τον εορτασμό των **Ελευσίνιων Μυστήριων**. Η θέση του στην Ιερά Οδό και ο αγροτικός χαρακτήρας της λατρείας της Αφροδίτης, δηλώνουν στενή συγγένεια με την ελευσινιακή λατρεία. Η διάρκεια της λατρείας παρακολουθείται από το β' μισό του 5ου αιώνα π.Χ. έως τα ρωμαϊκά χρόνια, συμπέρασμα στο οποίο κατέληξαν οι ανασκαφές, αφενός από τις ικανές ποσότητες ρωμαϊκών αγγείων που βρέθηκαν και αφετέρου από τη μαρτυρία του Πausανία.